

Tilsynserklæring 2021/2022

Skole:

Lyne Friskole, skolekode 655013
Glibstrupvej 4
6880 Tarm

Tilsynsførende:

Ulla Kronborg Jørgensen
Engebækgårdvej 4
7260 Sdr. Omme
enghavegaarden@msn.com

Som tilsynsførende på Lyne Friskole er det min opgave at føre tilsyn med

- elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk
- at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen
- at vurdere om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre
- at undervisningssproget er dansk
- donationer til skolen

(Bekendtgørelse om valg af tilsynsførende ved friskoler og private grundskoler)

Tilsynet ved en friskole er delt mellem forældre, bestyrelse og skoleleder, og den tilsynsførende, der er valgt til at varetageskolens tilsyn.

For at kunne vurdere skolen i forhold til tilsynets opgaver, besøger jeg som tilsynsførende skolen og læser på hjemmesiden om bl.a. værdigrundlag, undervisningsplaner, evaluering og pædagogiske mål.

Lyne Friskole lægger desuden flittigt beskrivelser af aktiviteter på Facebook, så også ad denne vej holder jeg mig orienteret.

Under mine besøg overværer jeg undervisningen og taler med børn og ansatte, ligesom jeg har samtaler med skolelederen.

Jeg har i skoleåret 2021/22 besøgt skolen tre gange, den 7.9.21, den 26.1.22 og den 31.3.22.

Jeg har overværet undervisningen i:

Naturfag alle klasser.

Den dag jeg var på besøg havde skolen emneuge, hvor emnet var "Naturens uge". Eleverne var delt op i 4 hold på tværs af klasserne. Et hold var på skolen og de tre andre på ture i den omkringliggende natur, ved stranden, ved fjorden og i skoven. Eleverne blev i de samme grupper hele ugen, men skiftede lokalitet, så de kom alle 4 steder i løbet af ugen.

Holdet hjemme på skolen lavede stjerne løb hvor emnet var forskellige biotoper, fauna- og flora spørgsmål. Der blev tegnet, skrevet og snakket. Spørgsmålene tilgodeså både små og store og

eleverne var rigtig godt til at hjælpe hinanden. Efter en lille pause, var der hentedikta hvor emnet var forskellige fødekæder.

Derefter besøgte jeg de elever, der var på Hemmet Strand. Her blev der fisket krabber, undersøgt havbund og de smådyr, der gemte sig i vandkanten. De blev bestemt ud fra antal ben, form og størrelse.

Overskriften på dagen var naturfag, men en lang række fag gemmer sig i sådan en dag. Dansk: læsning af fagbøger og ord stavet i hentedikta. Matematik: optælling af dyr og fisk. Billedkunst: tegninger og malerier af naturen, Musik: spontane sange, når man gik eller sad i bussen, og flere fag kunne sikkert findes, hvis det var det man ville.

Den efterfølgende weekend var der den landsdækkende Naturens dag. Skolen har sit eget skolespor og i forbindelse med Naturens dag skulle der være aktiviteter på skolesporet. Målet med skolesporet er, at det danner grundlag for fokus på udelivet, entreprenørskab og lokal værdiskabelse.

Matematik 4.-5. kl.

Eleverne blev delt i to hold. Det ene hold arbejdede på Matematikfessor med repetition af koordinatsystemet forud for en s/h samtale, der skulle finde sted senere på måneden. Det andet hold spillede ludo med gangestykker.

Engelsk 8.-9. kl.

Eleverne havde vikar. Der blev arbejdet med Free Writing på portalen Clio, engelskfaget. De elever, der blev færdige arbejdede videre i grammatikhæftet Let's Do It 8.

Samfundsfag 7. kl.

Senere på året skal klassen på udlandstur, og der blev stillet forslag til destination. Eleverne skulle argumentere for deres forslag.

Derefter var der en snak om den aktuelle situation i Ukraine og det anspændte forhold til Rusland. Der blev læst artikler på nettet og eleverne skulle prøve at dykke længere ned i teksten for at opnå en større forståelse, både for forhistorien og den aktuelle situation.

Fortælling 0. kl.

Læreren havde fundet en gammel bog, som hun selv havde været meget betaget af som barn, og nu fortalte hun historien for klassen. Bogen hed "Der var engang en grøftekant", og der var alt fra total tavshed til ivrige spørgsmål mens vi fulgte Konrad i sin færd med at finde den bortførte Mille, tilfangetaget hos Sadisto.

Dansk 6. kl.

Endelig var der udsigt til en skolefest efter coronaen, og på Lyne Friskole er det 6. kl. det står for skuespillet til skolefesten. Eleverne var derfor i gang med at øve at spille skuespil. Læreren havde lavet en bunke sedler med replikker og en bunke sedler med sindsstemninger. Eleverne blev delt i grupper og skulle så trække to sedler og sige replikken fx vredt, opgivende, genert eller entusiastisk. Der blev desuden talt om mimik og kropssprog.

Derefter arbejdede eleverne med det gode gruppearbejde, forventninger til hinanden, hvilken rolle man påtager sig i gruppen, hvad gør man hvis fx gruppen ikke fungerer osv. Eleverne skulle to og to besvare en række spørgsmål og skrive svarene ind på computer, hvilket samtidig trænede stavning og det at kunne gemme dokumenter og finde dem frem igen.

Matematik 4.-5. kl.

Klassen arbejdede med brøker - ægte og uægte. Eleverne så en lille film på Matematikfessor, som beskrev de to brøkarter og herefter skulle eleverne selv løse en række opgaver.

Musik 6. kl.

Som tidligere beskrevet er det 6. kl. der står for årets forestilling til skolefesten i foråret. Klassen var i gang med at øve Emils sang, som skulle bruges som afslutningssang til forestillingen Emil fra Lønneberg.

Matematik 8.-9. kl.

Eleverne fik udleveret et kompendium med opgaver med cirkler, kvadrater og tre- til sekskanter. Eleverne skulle beregne omkreds og areal samt selv konstruere figurer ud fra givne forudsætninger. N/t 4.-5. kl.

Klassen havde et emne om brand. Der blev arbejdet ud fra Trygfondens materiale om brand for 4.-5. kl. samt undervisningsportalen "Ild en farlig ven".

Eleverne havde hjemme svaret på et spørgeskema omkring brandsikkerhed i deres eget hus. Nu skulle de besvare spørgsmål i en quiz, om hvordan man handlede i forskellige farlige situationer. Derefter skulle de spille et brandspil eller skrive deres egen brandhistorie.

Tysk 8.-9. kl.

Eleverne arbejdede ud fra grundbogen Der Sprung 3 samt den tilhørende Übungsbuch. Emnet var "Wir kaufen Kleider".

De startede med en lytteøvelse for at træne Hörverständnis. Eleverne hørte en sang og skulle så indsætte manglende ord i den tilhørende opgave.

Derefter skulle eleverne løse en krydsordsopgave med ord fra emnet.

Dansk 2.-3. kl.

Eleverne trænede læsehastighed i deres frilæsningsbøger. Pigerne var i gang med efter eget ønske at lave deres egen bog med tekst og tegninger. Planen var et bogen skulle trykkes, så flere kunne få glæde af den.

Lyne friskole har desværre ikke deres eget skolebibliotek og bogbussen er sparet væk. I stedet kører klasselæreren og eleverne på biblioteket i Tarm og låner bøger.

Når jeg besøger skolen taler jeg med skolelederen om de overordnede mål og skolens visioner. Jeg taler også med lærerne om undervisningen, materialer, hvilke overvejelser der ligger til grund for undervisningen og hvilke mål, der forventes at nås.

Jeg taler også med eleverne om deres forhold til skolen, og de fortæller glad og gerne om skolen og de ting, de er i gang med.

Hos nogle af de ældste elever kan spores en form for metaltræthed eller skoletræthed, om man vil. Det tages der hånd om ved at lave praktikaftaler, hvor eleverne får mulighed for at stifte bekendtskab med erhvervslivet og ad den vej få en meningsfuld skoledag.

Vurdering af elevernes faglige standpunkt

Jeg vurderer, at elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk fuldt ud lever op til, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Undervisningen bærer præg af grundig forberedelse, stor faglighed og seriøsitet. Lærerne er meget tydelige i krav og har fokus på den enkelte elevs potentialer, så de får størst mulig udbytte af undervisningen. Der er en meningsfuld vekslen i aktiviteterne og eleverne inddrages under hensyntagen til den enkelte elevs formåen.

Elevernes faglige udbytte vurderes løbende gennem afleveringer og elevopgaver. Derudover er der forældremøder og –samtaler hvor der evalueres på såvel det faglige niveau som på elevernes trivsel. Der tages de nødvendige tiltag, hvis der er brug for ekstra støtte i den videre udvikling.

Skolen har valgt at være prøvefri, men i forbindelse med afgang, får eleverne en meget omfattende udtalelse med, der både beskriver det faglige niveau samt elevens sociale kompetencer. Der afholdes også terminsprøver for de ældste elever, så de prøver at sidde i en prøvesituation.

Undervisningsmaterialet, både bogsystemer og undervisningsportaler er tidssvarende, alderssvarende og af god faglig og pædagogisk kvalitet.

Vurdering af skolens samlede undervisningstilbud

Som helhed svarer Lyne Friskoles undervisningstilbud til, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Undervisningen er vedkommende, godt forberedt og giver mening.

Undervisningsmaterialerne er tidssvarende, alderssvarende og af god kvalitet.

Ud fra den undervisning jeg har overværet, og de samtaler jeg har haft med skoleleder og lærere omkring undervisningen, dens planlægning og gennemførelse samt de overvejelser, der har været omkring de enkelte emner, vil jeg vurdere, at undervisningen inden for de tre fagområder, det humanistiske, det naturfaglige og det praktisk/musiske står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Skolen er inspireret af den Grundtvig-Koldske skoletradition. Der lægges vægt på de nære relationer, fællesskab, trivsel. Gennem disse værdier udvikles hele mennesker, der med livsglæde og livsmod bevæger sig ud i livet. Der prioriteres en balance mellem undervisning og oplevelser: Ture ud af huset, skolefester, fastelavn, levende læring og digitale kompetencer, så eleverne bliver klædt på til fremtidens samfund.

Vurdering af om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre

Eleverne inddrages i beslutninger og kommer med gode ideer både i den daglige undervisning, frikvartererne og i de traditioner, der er forbundet med skolen. Fx var skolen vært for gruppen af friskoler, der har et samarbejde inden for idræt, skoleledermøder m.m. Her var det eleverne, der stod for den praktiske del af arrangementet, kaffe og kage, salg af drikkevarer samt oprydning. I dagligdagen har eleverne på skift dukseopgaver og andre praktiske opgaver i klasserummet. Ved den daglige morgensang synges der fra den danske sangskat og der er fortælling. Ligeledes gives der beskeder og eleverne optræder med ting, der har relevans til undervisningen.

Både i den daglige undervisning og i de traditioner, der findes på skolen, oplæres børnene til at indgå i et forpligtende fællesskab, hvor samarbejde, accept, ansvar, engagement og tolerance er vigtige fokuspunkter. Der arbejdes meget med fællesskabet og den gode relation, som skal ses som den røde tråd, der gennemsyrrer hele skolens virke.

Lærerne er tydelige omkring forventninger til omgangstone og opførsel i det fælles rum, og hensigten er, at atmosfæren præges af tolerance og rummelighed. Der udvises stor omsorg for den enkelte elev, og det forventes, at eleverne viser samme omsorg for hinanden, så der skabes rammer for indflydelse, ligeværdig samtale og anerkendelse, og det tilstræbes, at alle elever bliver hørt, set og anerkendt for den personlighed de er og har.

Den demokratiske dannelse udvikles og styrkes ved kommunikation. På Lyne Friskole vægter man kommunikationen højt, det være sig mellem lærerne, lærerne og ledelsen, voksne og børn, skolen og forældrene og børnene imellem.

Kommunikationen udspringer af værdierne i den demokratiske norm, hvor der lytte til hinanden og hvor alle kommer til orde. Dette gør sig i høj grad gældende på Lyne Friskole, hvor det praktiseres i den daglige undervisning og til den daglige morgensamling.

Lyne Friskole har ligeledes et elevråd. Arbejdet i dette forum har dog ligget stille under coronaen, men arbejdet genoptages nu. Også her styrkes elevernes demokratiske dannelse ved valgprocedure, samtaler og beslutninger, samt vigtigheden af, at få inddraget alle skolens elever i forslag og beslutninger.

Det er vigtigt for skolen, at det er i hverdagen eleverne finder trygheden, gør fremskridt og trives i fællesskabet.

Det gælder både fællesskabet i klassen og fællesskabet på tværs af klasser og alderstrin. Børnene skal opfatte sig som en samlet helhed, hvor store og små har glæde af hinanden og på demokratisk vis være medbestemmende, når der skal planlægges og afholdes aktiviteter.

Det er skolens holdning, at børn skal møde tryghed og accept for at kunne blive ansvarlige og aktive og udvikle mod på fremtiden.

Skolen har en antimobbestrategi, og i den står der beskrevet, hvordan skolen vil tilstræbe at lære børnene at acceptere menneskers forskelligheder og være tolerante ligesom de vil tilstræbe, at lære børnene at tale anerkendende om andre mennesker.

Undervisningsproget

Jeg kan konstatere, at undervisningsproget er dansk. I sprogfagene engelsk og tysk er undervisningsproget naturligvis på det pågældende sprog.

Donationer til skolen

Skolen har efter oplysninger fra skolelederen ikke modtaget donationer, der tilsammen overstiger 20.000,- kr. + moms.

Kønsligestilling og underretningspligt

For Lyne Friskoles vedkommende er der ikke kønsopdelte aktiviteter i undervisningen og med hensyn til kønsligestilling forsøger skolen at behandle alle lige i undervisningen og i ansættelsesforhold.

Ligeledes er tilsynet blevet bedt om at undersøge, om skolen har en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer.

Dette er tilfældet for Lyne Friskole.

På interne møder tales der årligt om, hvordan, hvornår og hvem der indberetter og hvor forpligtelsen ligger.

Afsluttende erklæring

Også i dette skoleår har den daglige undervisning været præget af corona. Der har været nedlukninger, perioder med restriktioner og tests, og der har været perioder med mange syge elever og ansatte.

Det kræver en stor omstillingsparathed fra både børn, forældre og ansatte, men det er mit indtryk, at alle har formået at få det bedste ud af det.

Det er altid en fornøjelse at komme på Lyne Friskole, hvor jeg altid føler mig godt modtaget. Både elever og lærere er meget imødekommende og vil meget gerne fortælle og vise, hvad de er i gang med.

Jeg får mange gode samtaler både med børn og voksne, hvor jeg får et godt indblik i de ting, der rører sig og de ting, der arbejdes med, hvilke overvejelser, der ligger til grund for undervisningen og hvilke mål, der er sat for de forskellige fag og emner.

Lyne Friskoles motto er #glad i skole, og dette skal gælde både i hverdagen i den daglige undervisning og i de dage, hvor der arbejdes alternativt. Lyne Friskole bestræber sig på at give eleverne en god ballast og bringe dem appetit på både liv og læring. Et af de ord, der går igen på hjemmesiden er fællesskab. Denne grundværdi er ikke kun en floskel, værdien praktiseres dagligt. Ved mit allersidste besøg på friskolen, min periode udløber nemlig med denne generalforsamling, gav jeg eleverne en opgave.

Beskriv, hvorfor Lyne er verdens bedste friskole, og af alle de besvarelser jeg fik tilbage, enten i ord eller tegninger, var fællesskab det ord, der gik igen flest gange. Derudover blev bl.a. nævnt venskab, lille skole, søde lærere, alle må være sammen med alle, gode ture, gode arrangementer og hvis man falder, kommer der altid nogen og hjælper dig op.

Den sidste sætning synes jeg er meget kendetegnende for skolen. Jeg tror eleven har ment det helt bogstaveligt, men i overført betydning er der altid en voksen eller en kammerat der vil hjælpe, hvis man har et problem.

Alle kender hinanden på skolen. Dette skyldes ikke mindst den daglige morgensamling, men også skolens indsats med skolevenner, at blande eleverne på tværs ved arrangementer, emneuger og på ture ud af huset - det i sig selv giver en tryghed.

På Lyne Friskole fylder det faglige, men det er ikke det eneste, der fylder. Man har valgt også at fokusere på det, som ikke umiddelbart kan måles, fx de sociale kompetencer og egenskaber, hvilke også er vigtige sider af dannelsesprocessen. Et barn skal ikke kun blive til noget, men i høj grad også til nogen. Uddannelse og dannelse går hånd i hånd.

Albert Einstein sagde engang - og han betragtes dog som et geni : "Alle er genier, men hvis du dømmes en fisk på sin evne til at klatre i træer, så vil den hele sit liv leve i den tro, at den er dum" Jeg oplever på Lyne Friskole et meget anderkendende børnesyn, hvor børnene bliver mødt, hvor de er, de bliver guidet, de bliver lyttet til og de bliver set. Der er fokus på det enkelte barns muligheder og den gode relation mellem børn og voksne er et vigtigt fundament.

Med disse ord vil jeg afslutte min erklæring og det er min generelle vurdering af Lyne Friskole, at undervisningen og elevernes udbytte står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Det er ligeledes min vurdering, at Lyne Friskole lever op til alle Undervisningsministeriets krav til de frie skoler.

Den 21. april 2022

Ulla Kronborg Jørgensen